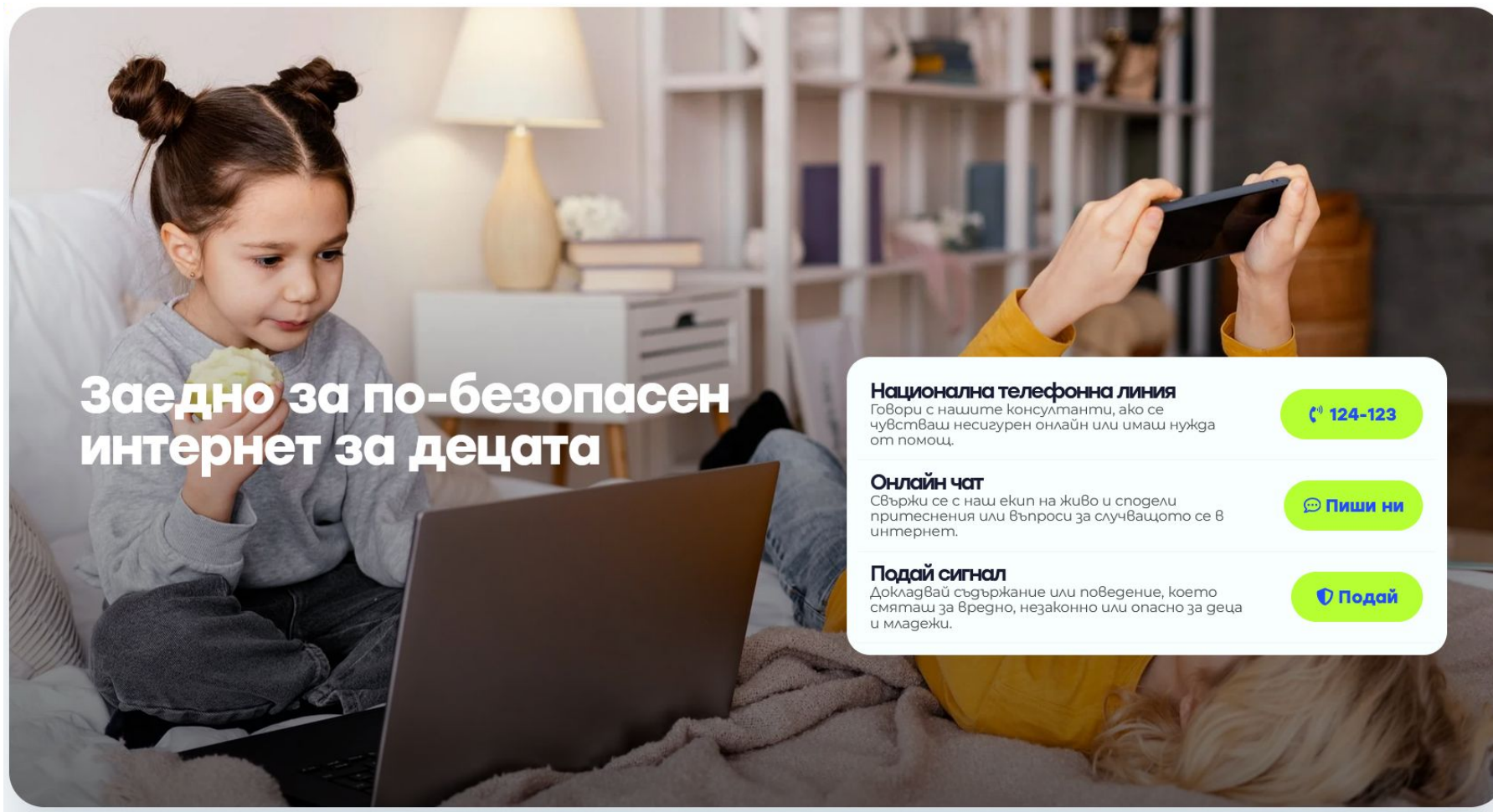

В БЕЗОПАСНОСТ ОНЛАЙН

Заедно
за
киберсигурността
на децата

21 ГОДИНИ ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА В ИНТЕРНЕТ

Заедно за по-безопасен интернет за децата

Национална телефонна линия
Говори с нашите консултанти, ако се чувстваш несигурен онлайн или имаш нужда от помощ.

Онлайн чат
Свържи се с наш екип на живо и сподели притеснения или въпроси за случващото се в интернет.

Поддай сигнал
Докладвай съдържание или поведение, което смяташ за вредно, незаконно или опасно за деца и младежи.

124-123

Пиши ни

Поддай

21 ГОДИНИ ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА В ИНТЕРНЕТ

2005

Член на INHOPE

INHOPE

2010

Член на InSafe

 124-123

2015

Младежки панел
към safenet.bg
и програмата
„Киберскаутс“

2016

Сертификат за
качество от INHOPE
и MBP

2018

Модел за дигитално-
медийна грамотност,
приет от МОН

2024 - 2025

**ДИГИТАЛНИ.
деца**

2026 - 2029

2

**ДИГИТАЛНИ.
деца**

 safenet.bg

КАКВО ПОСТИГНАХМЕ ДО МОМЕНТА?

800+

проведени
обучения в
страната

140 000+

обучени деца,
младежи, родители
и учители в цяла
България

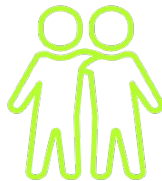
100+

училища прилагат
методиките за
дигитално-медийна
грамотност, одобрени
от МОН

**130
000+**

подкрепени деца
и родители през
телефонните
линии

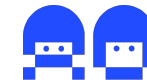
910+

младежи посланици
на безопасното
поведение в Мрежата
чрез Младежкия
панел и програма
„Киберскаутс“

40+

партньори –
национални и
международни
организации и
институции

safenet.bg

ЗА ПОРЕДНА ГОДИНА (2025): РЕКОРДЕН БРОЙ СИГНАЛИ ЗА ОНЛАЙН НАСИЛИЕ НАД ДЕЦА

3,63 млн.

обработени
материала
от Горещата линия
(за цялата 2025 г.)

>217 хил.

изпратени към
дирекция "Киберпрестъпност"
като сигнали, потвърдени като
незаконно съдържание,
хоствано в България

~ 3,5 млн.

сигнала от safenet.bg
към INHOPE

INHOPE

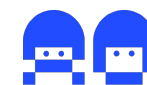
99%

момичета

1%

момчета

safenet.bg

Международен ден за
безопасен интернет

С какво се сблъскват
деца, родители и
учители и за какво
търсят помощ на 124 123

 124 123

Функции и структура на Центровете за безопасен интернет

01

Център за осведомяване

Провеждане на кампании и повишаване на информираността.

02

Гореща линия за помощ

Консултиране и подкрепа за деца, родители и учители.

03

Сигнализиране

Гореща линия за анонимно докладване на незаконно съдържание.

04

Младежко участие

Организиране на младежки панели и активни дейности.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ДЕЦАТА

#1

Онлайн тормоз

Най-честата причина за обаждания и чатове на националната линия **124 123**.

Най-уязвима група: 11 – 13 г.

Тормозът започва в дигиталното пространство, но се пренася и в училище. И обратното.

Създава среда, в която детето не се чувства безопасно никъде.

Тормоз през фалшиви профили

Създаване на неистински самоличности с цел злепоставяне в социалните мрежи.

Обиди в групови чатове

Платформи като Viber, WhatsApp и др.

Атаки, насочени главно срещу външния вид, облеклото и личните интереси на децата.

Споделяне на снимки без съгласие

Разпространение на лични кадри в затворени групи или публични профили без знанието на детето.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ДЕЦАТА

#2

Злоупотреба с данни

Личната информация и цифровата идентичност на децата са под постоянна заплаха.

Родители и деца се обаждат, когато:

Нужда от грамотност

Силен сигнал за това колко е важна цифровата грамотност дори за най-малките.

Децата често не разбират, че паролата също е лична информация, която не бива да се споделя дори с приятели.

Хакнати профили

Профили на децата в социалните мрежи биват превзети и компрометирани от зложелатели.

Фалшиви самоличности

Създават се неистински профили с името и реалните снимки на детето с цел тормоз.

Разкриване на лична информация

Публикуване и разпространение на чувствителни лични данни без съгласието на семейството.

Преодоверяване и споделяне

Детето доброволно споделя пароли или лични данни с непознати, които впоследствие злоупотребяват.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ДЕЦАТА

Тормозът и изнудването с голи снимки и видеа (сексторшън)

#3

Заплахи за публикуване на интимни снимки или видеа;

Компютърно генерирани изображения – лицата на деца са поставени върху голи тела;

Изнудване – „Ако не изпратиш още снимки, ще публикувам това, което имам“;

Груминг – възрастни, които се представят за връстници, спечелват доверието на детето и го принуждават да изпраща интимни материали.

често се използват фалшиви профили за манипулация
най-засегнати са момичета на 13-16 г.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ДЕЦАТА

Онлайн престъпления и измами

С най-голям ръст спрямо предходните 2 години. През 2025 г. обажданията за съвет са два пъти повече.

Внимание за родителите

Родителите често разбират за проблема, когато детето вече е споделило чувствителна информация или семейството е станало жертва на финансова измама.

Децата стават мишени на:

Фишинг атаки

Измамни съобщения, които изглеждат като от познати платформи;

Измами в игри

Обещания за безплатни диаманти, скинове или валута в замяна на лични данни;

Финансови измами

Искане на верификационни кодове, данни за банкови карти.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ДЕЦАТА

Вредно съдържание

#5

Детето е било изложено на **насилие, омраза или екстремистко съдържание**, докато посещава сайтове, платформи* и игри;

Родителите са открили в историята на браузъра **порнографско съдържание**;

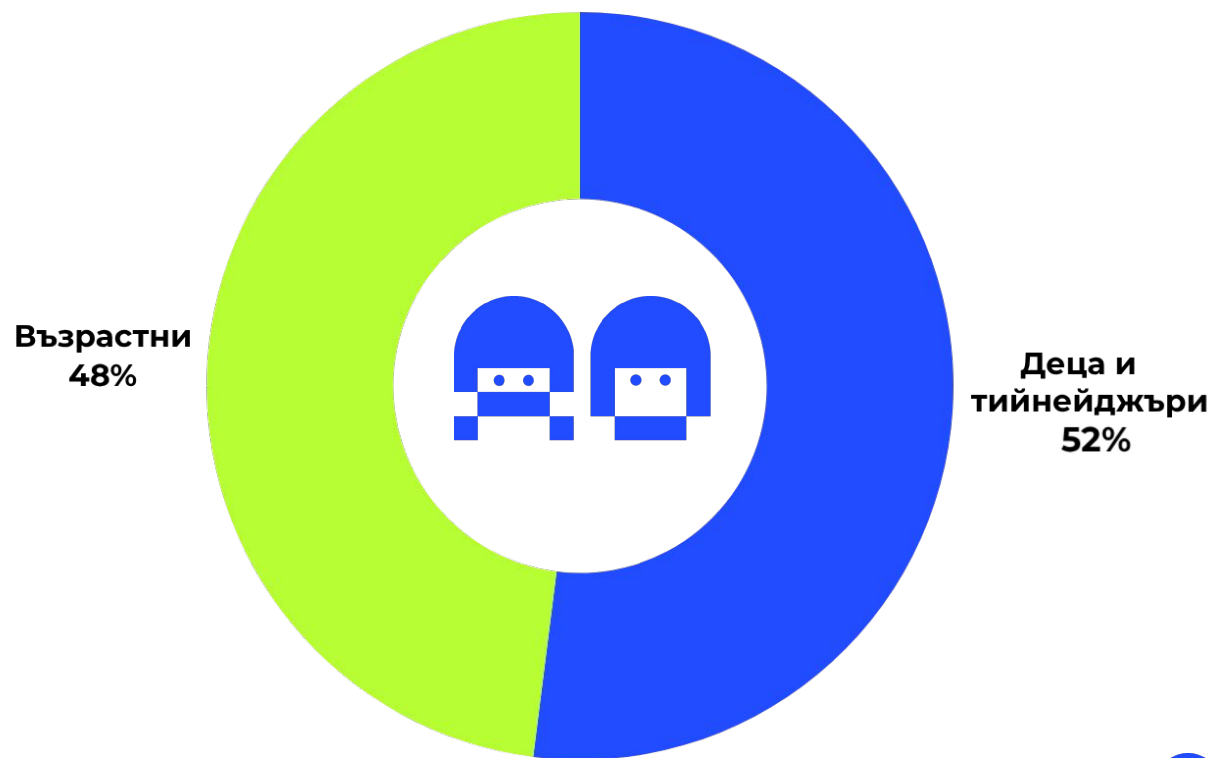
Детето е попаднало на **съдържание за опасни предизвикателства (challenges), неподходяща реклама с порнография, залагания и хазарт, фалишви новини** и др.

Често проблемът идва **от устройства на други деца** в училище, на които няма инсталирана програма за родителски контрол.

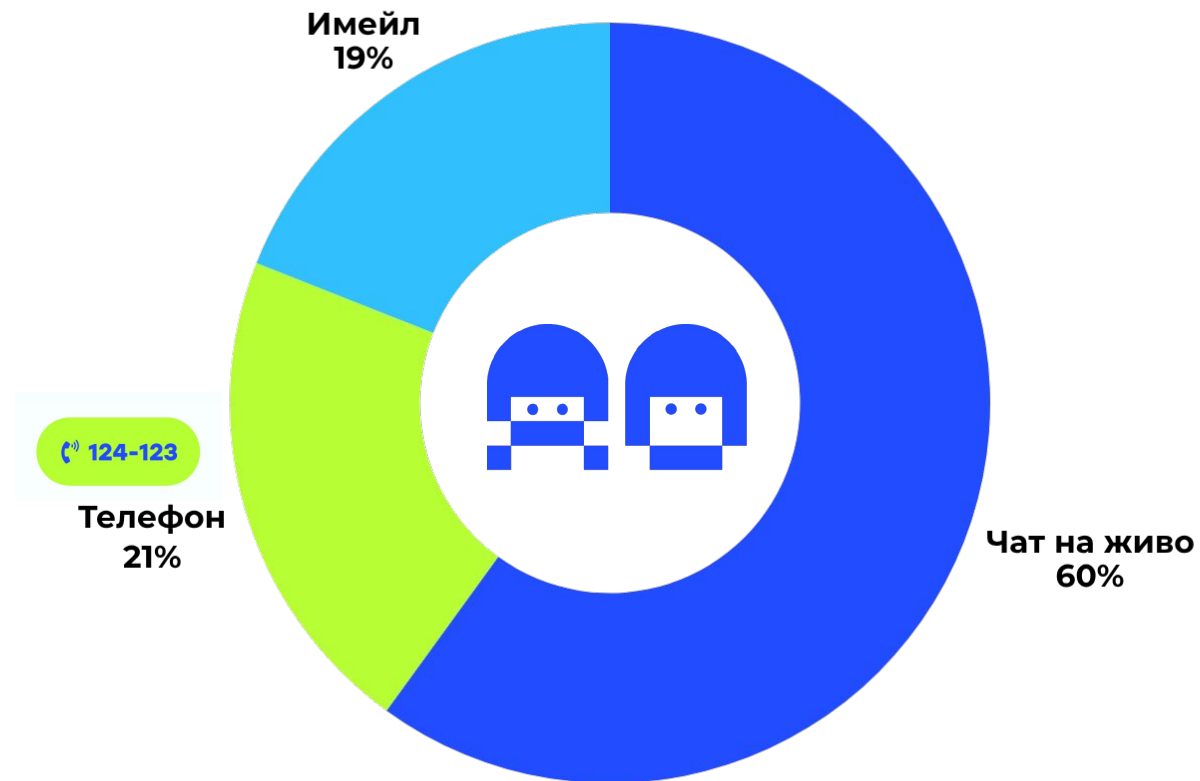
* Instagram, TikTok, Discord, Messenger, Viber

КОЙ ТЪРСИ КОНСУЛТАЦИЯ НА 124 123

ПРЕДПОЧИТАН КАНАЛ ЗА КОНСУЛТАЦИЯ

В БЕЗОПАСНОСТ ОНЛАЙН

Заедно
за
киберсигурността
на децата

КАКВО ПОКАЗАХА АНКЕТИТЕ

198

валидни анкети
от родители

64

валидни анкети
от ученици

7

водещи теми,
изведени от данните

3

възрастови
профила
7–10 · 11–13 · 14–16 г.

Родителите и децата назовават едни и същи седем теми — но в различен ред.

Доброволни, непредставителни извадки. Учениците не са децата на анкетираните родители — съпоставките са описателни.

КАКВО ГИ ТРЕВОЖИ НАЙ-МНОГО

Дял, посочил темата сред най-сериозните рискове онлайн

№1 за родителите

Опасни предизвикателства и вредни групи — 81,8%

№1 за децата

Кибертормоз и посегателство върху образа — 73,4%

Най-търсената информация от родителите

Как да разпознаят проблема и къде има помощ — 60,6%

КЪДЕ СЕ РАЗМИНАВАТ

Дял, посочил темата сред най-сериозните рискове: деца срещу родители

Кибертормоз и посегателство върху образа

73,4%	44,4%	+29,0 п.п.
деца	родители	

Най-честият реален опит: 30,3% от родителите и 20,3% от децата съобщават за случай. Водещата форма е изключването от групата.

Измами и кражба на данни и пароли

43,8%	20,2%	+23,6 п.п.
деца	родители	

За децата — сред първите рискове, за родителите — последен. При 14–16 г. 23,1% вече са преживели опит за кражба на данни.

Прекомерно време онлайн и инфлуенсъри

28,1%	53,5%	-25,4 п.п.
деца	родители	

Най-голямото обратно разминаване — тема на родителите. Децата почти не я припознават.

Заплахи и изнудване (вкл. в игри)

45,3%	47,5%	-2,2 п.п.
деца	родители	

Единствената тема, по която двете групи са почти напълно съгласни.

ТРИ ВЪЗРАСТИ — ТРИ РАЗЛИЧНИ ПРОФИЛА

Възрастта е най-силната обяснителна променлива в двете анкети

7–10 г.

Ниска експозиция, почти никакви умения

20,8% от децата са преживели поне един инцидент

70,8% не знаят как да докладват публикация

83,3% вярват, че възрастен може да помогне

Прозорецът на възможността: доверието още работи.

11–13 г.

Точката на прелом

62,9% от родителите съобщават за инцидент с детето

74,1% вече са блокирали профил (при 20,8% на 7–10 г.)

51,9% смятат, че „трябва сами да се справят“

Възраст, в която активно се изграждат умения.

14–16 г.

Висока експозиция, отслабено доверие

53,8% общуват с непознати понякога или често

23,1% са преживели опит за кражба на парола или данни

46,2% вярват, че възрастен може да помогне

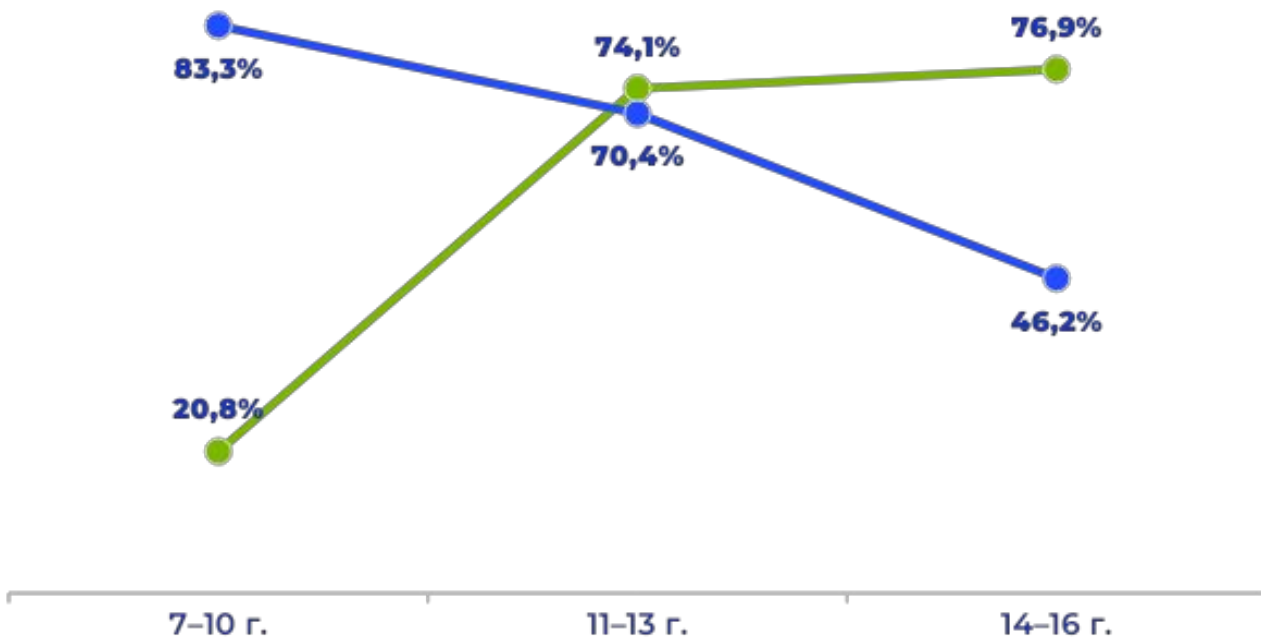
„Кажки на възрастен“ вече не е достатъчно.

НОЖИЦАТА „УМЕНИЯ — ДОВЕРИЕ“

С възрастта децата се справят по-добре сами — и все по-рядко включват възрастен

● Знаят как и са блокирали профил ● Смятат, че възрастен може да помогне

ЗАЩО ДЕЦАТА НЕ КАЗВАТ

Причини дете да не сподели с възрастен

Причина №1 и в двете анкети

Страхът да не им вземат телефона

65,2% родители · 59,4% деца

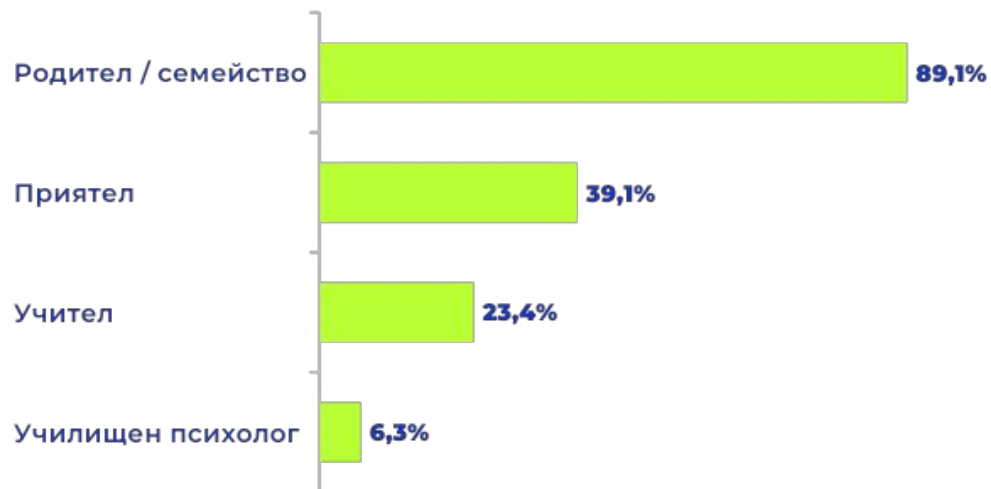
Разлика

Родителите надценяват срама (59,6% срещу 40,6%). Децата по-често очакват да стане по-лошо или смятат, че трябва сами да се справят.

КЪМ КОГО БИХА СЕ ОБЪРНАЛИ

Ученици

Родители

42,2%

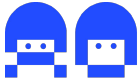
от децата не знаят къде да търсят професионална помощ

45,5%

от децата с преживян инцидент казват, че „нищо неприятно“ не им се е случвало

0%

от учениците на 14–16 г. биха се обърнали към училищния психолог

 safenet.bg

ДА РАСТЕШ ОНЛАЙН: ТРИ ПЕРСПЕКТИВИ

Допълнителни данни от „Да растеш онлайн“ (Асоциация Родители, УНИЦЕФ)

389

ученици

опитът отвътре

355

родители

семејната перспектива

83

**учители и
специалисти**

училищната перспектива

10 + 2

**фокус групи и
интервюта**

качествен материал

Всяка група вижда риска от собствената си позиция.

Как да четем данните

- Количествените данни очертават тенденции в изследваните групи и не са представителни за страната.
- Качествените материали дават контекст и значения, а не честоти.
- Учениците, родителите и учителите са отделни извадки; сравненията са между перспективите на групите (учениците и родителите не са свързани двойки).
- Данните допълват анкетите на 7. СУ; двете изследвания имат различни извадки и въпроси и не се съпоставят пряко.

Източник: „Да растеш онлайн“, Асоциация Родители / УНИЦЕФ.

ЕДИН СВЯТ, ДВЕ ВИДИМОСТИ

Дял на учениците и дял на родителите, посочили съответната практика (отделни извадки)

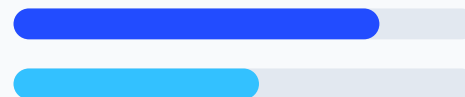
Социални мрежи всеки ден

79%

ученици

53%

родители

+26 п.п.

ученици над
родители

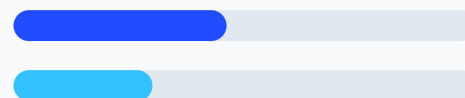
Почти постоянно чатене

46%

ученици

30%

родители

+16 п.п.

ученици над
родители

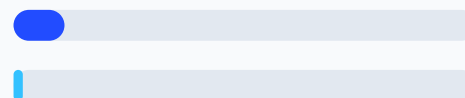
Над 8 часа на устройства

11%

ученици

2%

родители

+9 п.п.

ученици над
родители

Ученици и родители описват едни и същи практики с различна честота.

Източник: „Да растеш онлайн“, Асоциация Родители / УНИЦЕФ. Отделни непредставителни извадки (389 ученици, 355 родители); разликите описват различни перспективи, а данните не позволяват оценка на точността на отделния родител. Разликите в п.п. са изчислени от посочените дялове.

ТРИ ГЛЕДНИ ТОЧКИ КЪМ РИСКА

Риск, посочван от всяка група (отделни извадки)

УЧЕНИЦИ

59%

снимки или видеа без
съгласие

**контрол върху собствената
дигитална идентичност**

РОДИТЕЛИ

47%

среща с непознати хора
онлайн

външната заплаха

УЧИТЕЛИ И СПЕЦИАЛИСТИ

50% + 50%

прекомерно време онлайн +
съдържание без съгласие

поведение и развитие

Темите на Видео 2 и Видео 3 съответстват на рисковете, посочени от учениците (59%) и от родителите (47%).

Източник: „Да растеш онлайн“, Асоциация Родители / УНИЦЕФ. Отделни непредставителни извадки (389 ученици, 355 родители, 83 учители и специалисти); сравненията са между перспективи.

ПРЕЖИВЯНО, ПОДКРЕПА И ВЪЗПРИЯТИЯ

Подгрупата с преживян онлайн тормоз (около n=85) и разминаването между ученици и учители

Онлайн тормоз: колко и какъв

22%

ученици, съобщици
тормоз

76%

от засегнатите: обиди,
подигравки, заплахи

От засегнатите: 43% посочват съученици, 21% – други
връстници, 22% не знаят кой е извършителят.

След тормоза: към кого се обръщат

44%

казват на родител или
друг възрастен

11%

обръщат се към възрастен в
училище

54% блокират. Готовността за помощ не е достатъчна, ако
каналът към нея не е разпознаваем и доверен.

Как свършва случаят

32%

решен напълно

33%

решен частично

20%

нерешен

За 16% резултатът е неясен. Данните са върху подгрупата
с преживян тормоз; базата варира по отделните въпроси.

ИИ: „помощ на тестове“

18%

ученици

51%

учители

-33 п.п.

86% от учениците използват ИИ. Групите гледат на него
от различна позиция; данните не показват коя е по-
близо до истината.

Източник: „Да растеш онлайн“, Асоциация Родители / УНИЦЕФ. Непредставителни извадки. Дялове за тормоза:
ученици (n=389), по-нататък подгрупа с около n=85; разликата в п.п. е изчислена от посочените дялове.

ТЕМИТЕ НА ВИДЕАТА

Четири теми, изведени от анкетите сред родители и ученици

01

Изключване от групата

Нарочно изгонване от чат, група или игра

21,2%

от родителите — най-честият инцидент

35,5%

от родителите на 11–13-годишни

02

Неразрешено споделяне на информация

Снимки, видеа и лични данни, разпространени без съгласие

17,7%

снимка без разрешение (родители, 11–13 г.)

73,4%

от децата го смятат за сериозен риск

03

Общуване с непознати

Молбата за тайна, за снимка или за среща

46,9%

от децата искат да знаят повече

53,8%

от 14–16 г. общуват с непознати

04

Кражба на данни и профил

Пароли, кодове, фишинг и превзети профили

23,1%

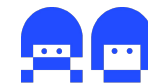
от 14–16 г. вече са преживели опит

43,8%

от децата го смятат за сериозен риск

Във всяко видео — къде да потърсиш помощ: 42,2% от децата не знаят къде да търсят професионална помощ.

safenet.bg

БЛАГОДАРИМ ЗА ВРЕМЕТО ЗАЕДНО.

НЕКА ОСТАНЕМ СВЪРЗАНИ.

